

BCU Cluj / Central University Library Cluj
N°. 44.

**A' FELS. CSÀSZÀRNAK ÈS A. KIRÀLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÈBÕL.**

*Indúlt Bétsbõl, Pénteken Junius 3 ik napján
1803 - ik esztendőben.*

B é t s.

Felséges Királyunk, Titt. Capdebo János, Márton, Ferentz, és Gergely négy testvéreknek, Temes vármegyében lévő Földes Uraknak, kegyelmesen meg egedni méltóztatott, hogy ugyantsak azon vármegyében találtató Baratzhaza nevű jofzágokról, ezen Prédikátummal: de Baratzhaza, élhellenek.

Török Birodalom.

Konstánzinápoly, Május 4 - dikén. A' múlt hólnap 28 - dikán a' Császár jelenlétében tartatott titkos Conferentzián, ez a' kérdés fordúlt elő: hogy valyon azon esetben, ha a' hadazás valósággal el kezdődne, a' Frantziákkal kel-

lene-é a' Portának tartani, vagy pedig az Anglusokkal? Hanem a' végeztetett, hogy egygyikkell sem tartván, egészízen neutrálitának maradjon.

Ezen végzést az egész ministerium jelenlétében Aprilis 30-dikán erősitette meg a' Császár, 's annak hírével minden Udvarokhoz, a' hol Követjei vannak, különös Kurirt küldött. Azt erősitik némellyek, hogy Frantzia Gen. Brüne azt kívánta volna a' Portától, hogy a' hadakozás alatt engedne Frantzia őrző seregeket a' Levántai partokra ki szállani: hanem a' Porta erre nem állhattott reá.

Gen. Brune azonközben, még molt is gyakran tanátskozik a' Török Külső Ministerrel.

N é m e t O r f z á g.

Hannovera, Majus' 17-dikén. Itt, tsak mostanában jelene meg az Orzáglólszéknek egy hirdetése, a' melly által meghivattatnak ezen Választó Fejedelemség béli lakosok, hogy, mivel meg történhetne, hogy az Anglia és Frantzia Ország között elkezdődhető hadakozásnak alkalmatossá-gával, ezen Fejedelemséget is vérszedelem fenyegethetné: tehát adják be neveiket, mind azok, a' kik fegyverfogásra alkalmatosok, mind pedig azok, a' kik arra ajánlják magokat, hogy miheyeft a' szükség találja kívánni, a' haza védelmezésére elő állani azonnal kézfek lesznek.

N a g y B r i t a n n i a.

London, Majus' 16-dikán. Az itt ma ki jött újságok rövidek, hanem fontosok: —

Tegnapelőtt délutáni 2 órakor ilyen levelet vett a' Polgármester a' Status-Titoknoktól: — „
„Milord! Hogy az idót el ne veszezzük, illendőnek tartom tudósítani Uraságotat, a' felől,

hogy a' Kurir Lye Il, Párisból éppen most meg-
érkezett 's Lord Withworthól tudósításokat hozott
légyen, a' mellyek szerént ő, passzát kivévén, ép-
pen indulásban foglalatoskodott azon szempillant-
tatban, midőn a' nevezett Kurir e. h. 12-dikén
estve útra indúlt. Szerentsémnek tartom lenni, &c.
Hawkesbury" — Ezen levelet futva küldöt-
te a' Polgármester a' Kereskedő tanátszához, a'
hol az, közönségesen felolvattatott."

Ha a' Frantziák a' mi Douwrei partjainkra
ki szállottak volna, nem dobogott volna a' Lon-
doni Kereskedő tanátszában az emberek szíve
keményebben, mint ezen levélnek hallásakor.

A' mondott napon (12-dikben) reggel, min-
den alkudozások félbe szakasztódtak Párisban a'
mi Követünk és a' Frantzia külső dolgokra ügye-
lő Minister között.

A' Gen. Andreoffi kapuja előtt véghetetlen nép-
gyülekezett ölfze, az ő elindulásának minutáját
várván. — (Nem szükségtelen megjegyzés, hogy
ez a' rövid zikkelyekből álló tudósítás a' Párisi
Moniteurben jött ki leg előbb — és ma ennél több
Angliai tudósításaink nintsének is.)

Frantzia Respublika.

Calais, Majus' 16-dikán. Az Anglus Követ
tegnap délutáni 2 órakor ide érkezvén, ma reg-
gel rendelélt teve bagáziájának hajóra leendő ra-
kattatása felől, hogy estve elevezzen. Gen. Andre-
ossi, azon orában érkezett Londonból Douwresbe,
a' mellyben Lord Whitworth Calaisbe: 's ott úgy
rendelte bagáziájának hajóra leendő rakattatását,
hogy ő is ma estve indulhasson által. Ezen két
Követek, általevezések közben fogják egymást

szembe találni, hatsak az akaratos habok az egyes lineából jobbra vagy balra nem találják az ő hajóikat tsapni. — Ide lett érkezésekor minden ilendő polgári és katonai tisztelettel fogadtatott L. Withwort. Első Titoknokját Párisban hagyta, mint halljuk: hasonlóképpen tselekedett Andreossi is, t. i. ő is Londonban hagyta az Első Titoknokját az ifiú Portalist. — Jeles az, hogy ezen két Követek, mintha egymással tsaknem előre egygyvetértettek volna, olyan egy időpontban tettek, az egygyik Angliában a' másik Frantzia országban, a' magok utolsó lépéseikben, Clujétség kívül, mivelhogy tudták, melly igen figyelmezzon mind a' két publikum ezen környülállások között az ő leg kissebb muzdulásaikra.

Páris, Majus' 20-dikán. Az utolsó nagy következésű minutája, a' köztünk és az Anglusok között való alkudozásoknak, a' mint látlzik eljött. Az Orzáglószék kihirdetteté a' ma ki jött Moniteurben, azt a' Jelentést, a' mellyet, 14-dikben, titkos ülésben a' Szenátus, Tribunatus, és Törvényhozó Gyűlés eleikbe terjesztetett. Ez a' Jelentés nem egyéb, hanem az az utolsó Válasz, a' mellyet a' Frantzia Külső Minister Talleyrand, 12-ikben azon Ultimátumra adott, a' mellyet az Anglus Követ Withworth, az előtt 36 orákkal a' Fr. Orzáglószékhez be adott vala. Talleyrandnak, ezen utolsó válaszfzában az az egéiz alkudozás előfordúl, folyamata szerént, a' melly a' Mártzius 8-dikától, u. m. az Anglus Királynak a' Parlamentomba küldött követtsegetől fogva, a' két Orzáglószékek között folyt alkudozásokat magában foglalja. (Sokkal hosszabb ez a' Talleyrand nyilatkozatása, hogy sem azt a' Magyar Kurirban egyfzerre ki-

adhatnók. Most 'hát tsak a' summáját tesszük ide, míg részenként egészben is kiadhatnók.) A' summája ennyiből áll: „

„Lord Withwort két projektumokat adott által eleinten a' maga Országlovszéke nevében a' Frantzia Országlovszéknek. Az Elsőben azt kívánta, hogy Maltha maradjon az ő Nagy Britanniai Felsége birtokában, a' melly feltétel alatt ő Brit. Felsége is helybehagyná azon változásokat, a' melyek Európában az Amiens-i Kötéstől fogva történtenek. A' második projektumban pedig L. Withworth Máltha szigete polgári igazgattatásának a' Rend' hatalmában való maradását, tsak azt kívánta, hogy az erőffégek maradjanak az Anglus sereg' örizete alatt. Végezetre Aprilis 26-dikán tsak szóval való jelentés által terjesztette az Anglus Követ az ő Országlovszéke nevében, Frantzia Minister Talleyrand eleibe, a' következő feltételeket, u. m: hogy Maltha szigete tíz esztendőig maradjon Anglus örizet alatt; hogy Lampedúsa szigetét foglalhassák el az Anglusok; és hogy Hollandiát a' Frantzia seregek egészben hagyják oda. A' Követ ő Exc.ja megmondotta ezen nyilatkozatása alkalmatosságával azt is, hogy ez, az ő udvarának Ultimátum a' vólna, a' melly ha el nem fogadtatna, ő Exc.ja képtelenítettni fogna Páris 7 napok alatt oda hagyni. A' Frantzia Külső Minister azt válaszolta Majus 2-dikán ezen Ultimátumra: hogy Lampedúsa szigete nem a' Frantziák' tulajdona lévén, az Első Konzul azt sem által nem engedhetné, sem annak elfoglaltatását nem tilalmazhatná; s hogy Maltha szigetének függetlenségiért más Hatalmasságok forma szerént való kezefféget vállalván, ehez képeft az Első Kon-

zúl tellyefféggel semmi a' féle félteteleket ezen tekintetben meg nem halgathatna, a' mellyek ezen sziget' függetlensége ellen valók lehetnének, mind addig, míg azok a' Hatalmasságok, a' kik azért kezességet válaltak, a' felől meg nem halgattatnának. Lord Withworth nem tett a' Frantzia Országglószéknek ezen válaszfára semmi további nyilatkoztatást, hanem passust kívánt, oly feltétel alatt, hogy Párisból Majus 4-dikén elútazhasson. A' Frantzia Minister újonan válaszólt néki, jelentvén, hogy az Első Konzúl rá állana arra, hogy Malta szigetét, akár Aultriai, akár Oroz, akár Prutzszus fereg foglalja el. Lord Withworth maga is olyan gondolattal vólt, hogy ezen feltétel talám tetzenifogna az ő Országglószékének; a' mellyre nézve továbbra halasztotta elútazását. Majus' 11-dikén egy új jelentést adott által Lord Withworth Talleyrandnak, a' mellyben tsak azt adta ennek tudtára, hogy az Oroz udvar nem akarna arra rá állani, a' mi tőlle kívántatik. Ugyan az nap érkezett Párisba egy Kurir Pétersburgból, a' ki valamint a' Párisban úgy a' Londonban lévő Anglus Követhez is levelet hozott a' Csáfzártól, a' ki határozatosan jelenti, hogy mi némű fájdálommal értette légyen azon határozását a' Nagy Britanniai Országglószéknek, hogy Malta szigetét megakarná tartani; 's annak függetlenségiért ajánlott kezesességét ismét meg újítván ő Cs. F. ge, igéri; hogy az Első Konzultól ajánltatott közbenjáróságot fel fogná vállalni, ha a' végre az Anglus udvartól is megkeresetne, Minister Talleyrand tudtára adta 12-dikben az Anglus Követnek a' Petersburgi udvar' jelentését és meg magyarázta, hogy mi némű tévelygésben volna az Anglus udvar ezen tekintet-

ben, olyan bizodalommal lévén, hogy ha a' tévelygésnek egyéb fundamentoma nem volna, tehát remélni lehetne, hogy az, azonnal rá állana Maltha szigetének kiadására, mihelyest az Orosz udvarnak ezen jelentését, megértené. Lord Withworth ellenben, a' helyett, hogy egyéb leg kissebb nyilatkozatást tett volna, még az nap jelentette, hogy néki parantsolatja volna, utolsó nyilatkozatásának be adásától, Majus 11-dikétől fogva számlálván 36 órák alatt, Párisból elútni; a' mellyhez képeest a' passuffát ismét kérte: a' melly néki haladék nélkül ki is adatott — mellynek alkalmatlóságával utóljára is szivére kötötte Minister Talleyrand, az Anglus Követnek, hogy az ő udvara adja által Malthát a' kezelleget vállalt Hatalmasságok közül valamelyiknek, 's az után a' több olyan pontokra nézve, a' mellyek az Amiensi Kötéssel meg egygyezni nem láttatnak', kész leszen a' Frantzia Országglószék újabb alkudozásokba botsátkozni."

(Mint feljebb mondánk, ezen Mártz. 8-dikától fogva folyó egész alkudozás' Aktáját, tsak darabonként adhatjuk ki a' M. Kurirban.)

Majus 16-dikán 24 tagokból álló követséget küldöttek a' Törvényhozók az Első Konzúlhoz St. Cloudba, a' melly hozzá audentziára botsátatván, a' követség Orátora Fontanes egy beszédet mondott el előtte, mellynek e' vólt a' foglalata: — „

„Polgár Első Konzúl! A' Frantzia nép elméjében nem foroghatnak felségesebb és héroshoz illendőbb gondolatok, mint a' tiéd. Ö gyözedelmeskedett, hogy a' békességre szert teheszen; a' melly ugyan előtte is olyan kedves, mint előtted: hanem mint te, ő sem fog soha félni a' hadakozástól is. A'

Frantzia Országlófzék, oly példáját mutatja az ezen részben való mértékleteffégnek és böltseffégnek a' maga ellensége előtt, mint tehetségének és bátorságának nem egyszer mütatta. Melly eröffen ellenkezik ez az ö együgyü és nyilvánóságos méltóság-tartása, attól a' kétszégeskedéftől, bizontalan-kodástól, bátorságtól, félelmességtől, a' mellyel a' Nagy Britanniai Országlófzék a' jelen való környüállások között lépéseit teszi. Ugyan akkor fenyegetözvén is félvén is, a' mit adott visszfa vefzi, a' mit visszfa vett vala visszfa adja; nem mehet sem előre, sem hátra felé. Ilyen az a' Ministerium, a' melyben egygyik rész a' másik ellen tusakodik. A' mely Státusnak belsö részében faktziók uralkodnak, külsö politikája örökké bizontalan. Sem erejét nem fzedheti rendbe, sem gyengeségeit el nem titkolhatja. Montesquieu azt mondta Angliáról: Ez a' nemzet a' különbözö partok indulatjaik által fel hevesítettvén, könnyebben vezéreltetödhetne indulatja által; 's a' kormány mellett ülöktől könnyen önnön java ellen vezetödhetne. Az, a' mit ez a' Törvénytudó az Anglusokról mondott, nem fenyegeti a' Frantziákat az ólta, hogy mostani Kormányozói az ö elöttök uralkodott Fejetlenség systemáját földhöz verték. Tudván ezek, hogy tanátskozásaikban nem uralkodik faktzió; a' fegyverfogásra, ha a' betsület kívánnya, 's letételére, ha a' betsület engedi, kéfzek; és magokat nyugott elmével Europa' megbékéltetőjére bízzák. Vajha a' világ' tsendessége állandó fundamentomon maradhatna. Vajha a' nemzetek tsak a' mesterségek ditsöffége, 's a' szorgalmatos-sag gyümöituse felett vetélkednének egymással. Hanem, ha a' száraz föld' tsendességét a' sziget béli

nagyra vágyás akarja bántani, minket mérték felett való módon bocszontván: a' Frantziák bizonyosan nem engedik magokat hijába bocszoztatni. Semmi nehézség meg nem rettentí őket. Anglia, a' melly magát a'tenger védelmezése alatt gondolja lenni, nem tudná é azt, hogy némelykor származik egy egy olyan ember a' világon, a' kiae elmésége végre hajthat valamit, a' mi az előtt lehetetlennek lenni látszott? és ha, mikor egy ilyen ember elő állott: szükség é ötet gondolatlanúl ki hívni. *BCS Emlékeztető Könyvtára Libszary Ujgye* szerentsés voltának, a' millyent attól várhat? Egy szóval, egy nagy nemzet mindenre alkalmas egy nagy emberrel, ha a' kettőjük ditsőffége, java, és bóldogsága, egybe tsattóztatva vannak."

Ezen beszédje Fontanes Törvényhozónak, kétség kívül nem jött volt ki még akkor a' Párisi közönséges levelekben, midőn a' Párisban Anglus nyelven iródó Argus nevü ujság, a' Londoni és Párisi Irókat a' magók egy idő ólta tartó mértékletes magokviseleteikért, ekképpen magasztalta: —

Nagy meg elégedéssel szemléljük, ugymond, hogy egy idő ólta olly ditséretes mértékletességet és tartózkodást látunk nagy részint az újságokban, a' melly nagyon ellenkezik az ő eddig való magok viseletekkel. Sőt meg lehetett jegyezni, hogy egymáll is ditsérték mérséklettségért. A' Londoni Morning Post nevü Ujság azt írta különösen a' többek között, Majus 12-dikén, hogy a' mi ólta a' mollani alkudozásokon a' békefféghhez hatsak mi gyenge reménységet is fundálni lehetett, az ólta egy Frantzia újságban sem találtatott az Angliai Országlószék ellen leg kissebb motškolódás:

hanem ellenben Londonban sem találtak egy olyan politikai gyújtogató is, a' ki ezen környül-állásokra nézve, a' két Országlószékek között való ellenségeskedésnek tüzt, a' Frantzia Országlószék ellen intézett rágalmazó és gúnyoló irkálás által, eleveníteni kívánta volna.

Az ilyen nagy dolgok között egy igen tréfás per szolgáltat mostanában a' Párisiaknak némü-némü időtöltéft. Egy 62 esztendő telt az özvegy asz-fzony, protestátziót adott az ítélőszék eleibe egy halotti Bizonyosság tévő levél (certificatoria) ellen, a' mely által azt akarja a' teltver bátyja megmútatni, hogy ő már ez előtt 10 esztendővel megholt volna. Az asz-fzony azt mondja, hogy az irás hamiss, és tsak az ő jó summa örökségit akarná a' bátyja, még az ő halála előtt magáévá tenni. E' pedig tellyességgel nem akarja esmérni az asz-fzont. A' 10 esztendők előtt megholt asz-fzony azonközben hathatósan védelmezi még eddig magát. —

Brüszfel, Majus 18-ikán. A' tengeri dolgokra ügyelő Hivatalhoz rend kívül való Kurir érkezvén Párisból a' Ministertől, 15-dikben, ide, olyan parantsolat hozott, hogy minden itt találtató hajókat, akár idegenek akár haza-béliek legyenek, tartóztassanak le — a' mely rendelkezésnek be telttetése azonnal munkába is vétetődött. — (Az ilyen dolog hadakozás idején szokott történni, mikor t. i. a' tengeri ellenséges Hatalmasságok, vagy a' magok kikötőhelyeikben találtató ellenséges hajókat el venni akarják, vagy pedig azt meg akadályoztatni kívánnyák, hogy bizonyos napok alatt az ő kikötőhelyeikben tétetődő készületekről az ellenséghez tudósítások ne meheffenek által.

A' Bordeaux béli kereskedők olyantudósítást vettek Guadaloupe szigetéről, hogy ott nintsen most egy nyereségesebb kereskedés, mint ha új Feketét vihet valaki oda. Az ára egy ilyen rabszolgának, valami 2000—2500 Livra. Nem régen érkezett meg egy hajós, 300 ilyen Feketével, és mind ezen áron adta el őket. Valami 30 ezerre volna a' szigetnek még szüksége, hogy olyan virágzásra juthasson, a' milyenre különben alkalmazatos. —

BCU Helvéciai Köztársaság

Berna, Május 21-ikén. Olyan tudósítások érkeztek némelyekhez Párisból ide, hogy az Első Konzál, a' bátor Massenát választotta volna ki, az Angliába való kifzállásra rendeltetett sereg' vezérévé. — Magáról Bonapártéról azt vették észre, hogy néhány napoktól fogva gyakrabban mutatja magát katonai formaruhában, mint az előtt.

A' Helvétziai apró Kantonok, kiknek szíveiket különösen meg nyerte Bonapárte, az által, hogy az egymás-közt való szövetségen fundálódó régi Országlás' módját nékiek vizsgálva adta, levelezést kezdettek mostanában folytatni egygyütt, az eránt, hogy ha kivántatni talál, egy Regimentet állítsanak ki a' Frantziáknak hadi szolgálatra. Mint hallatik, még az esméretes Reding Aloysius is javaslója ezen dolognak: 's gyanítható képpen a' nagyobb Kantonok sem mulatják el azután az aprobakat követni.

Elegyes Dolgok.

Bilbao, April. 30-ikán. Frantzia orizágnak azon Napnyúgotra fekvő déli vidékein, a' mellyek Spanyol orizággal határosok, olyan rendelést vettek

a' fegyveres feregek, hogy magokat az akár mely orában lehető induláshoz készen tartsák. Ebből azt hozzák ki némelyek, hogy ezen feregek, ha Anglia és Frantzia ország között valósággal eltalálna kezdődni a' hadakozás, Portugalliát fognák innét fenyegetni.

A' Párisi M o n i t e u r egy Afrikai levelet adott ki Majus 19-dikén, a' mellynek ez a' foglalatja: —

Algiria, Aprilis 25-dikén. Ezen hónap 20-dikán igen kedvetlen dolog történt itt az Anglus Konzul szállásán. A' Fejedelemtől egy tisztje néhány testőrök által kísértetvén, és az Anglus Konzulnál Falcon úrnál megjelenvén, azt kívánta tőle, hogy egy alsó szobát nyitasson meg. Az alatt a' Konzul tselédjei között ketten előbb állottak, és a' szoba költséje nem találtatott: melyre nézve a' Fejedelmi tiszt az ajtót beütötte, s a' szobában két Török afzszonyra talált. Az Anglus Konzul úgy nyilatkoztatta ki magát, hogy az afzszonyok más módon oda be nem mehettek, ha csak az ő tselédjei által nem vitettek oda be. Az alatt a' házat teméntelen nép körül vevén, Falcon urat igen veszedelmes környülállások fenyegették. A' két szerentsétlen afzszonyok a' Fejedelmi Itélőszék eleibe vitettetvén, előbb vízbe való fúllasztódásra ítéltettek: hanem e' helyett, mindenik ötöt száz ütést kapott; a' Konzulnak és hozzá tartozóinak számokra pedig, még azon éjjel egy hajó sietve úthoz készítettvén, a' Fejedelemtől olyan izenet érkezett hozzájuk, hogy azon hajóra fel rakodván, három napok alatt mindenestől fogva takarodjanak ki Algiriából. A' Konzul azt izente vizsza, hogy ő az Anglus Ki-

rálytól lévén oda küldetettve, csak annak parancsolatjára távozhatna el is onnét. A' Fejedelem semmit nem felelt ezen izenetre, hanem 6 drabontokat küldvén a' Konzúl hazához, ötet haladék nélkül, hogy senkivel semmit ne beszélhessen, mindenfől fogva a' hajóra késértette, 's tüftént útnak indította. A' hajó 21-dikben del tájban már el evezett vőlt.

M a g y a r O r f z á g.

Egy győzedelmes afzszonyi batália, vagy is süvegretserélt konty: — Egy helyen egy Fő Szolgabíró urral kötelelőből megfordulván, a' többek között be vetődik hozzánk egy férjfi, vagy is inkább férjfi testben lakó afzszony. Mi baja? kérdi a' Szolgabíró. Az ember, meghunyászkodva és elpetyeredve, így felel: — „Uram én elégtételt kívánok, mert engem' a' feleségem meg vert“ — azonközben mutatja az abrázátján a' sulyoknak és laskanyutónak kék és sebes helyeit. — Ezen egy ferjfiutól sem várt panasznak hallása, előbb valamint a' Fő Szolgabíró urat, úgy minket is a' kik jelen vőltünk, bámulással elegyes katzagásra indítván — egy idővártatva, minekutánna a' tiszteelt Szolgabíró úr, a' ki egyéb eránt is egy igen nyájas, vig, és kedves tréfájú ember, magát a' katzagástól valamennyire megszüntette volna, ilyen válsázt adott a' szegény vert férjfiunak: — „No, hallja kend! már szegyenlem, hogy férjfi vagyok. Ugyan hogy tudá kendet a' felesége megverni?“ — „De uram! az urat is meg bfrná az, olyan erős“ — így felel amaz, — No hallja kend (mond neki ismét a' Szolgabíró Ur) én kendnek egyéb elégtételt nem adhatok, hanem azt tanátslom, hogy

mintha nem is tudna kend semmit abból, hogy a' felesége olyan erős, vegyen kend valami jó vefzföt, vagy egy petákos korbátsot, 's azzal jól vergeffe meg kend a' feleségit, de úgy ám, hogy mint sem vízfsza verje, inkább hozzá se fogjon. — Az ur pedig (ezeket egy mellette álló Nemes emberhez intézte a' Szolgabíró ur) mondja íneg ezen ember feleségének, hogy betsülöm az eszit, hogy az urát meg tudta verni, bírja békével a' kontyon tserélt süvéget! —

Ezen fő Szolgabíró Tanátsa és válaffsza mindazáltal úgy megtettfzett az együgyü embernek, hogy erővel megtsókolta annak kezét, a' fent említett Nemes embert pedig azon kérte, hogy minél elébb vigye meg a' válafft feleségének. — Én pedig bé fejezés helyett tsak azt mondanám közre az ő közös-tulajdonokrúl, a' mit Bölts Salam on két Afzfzonyok között delibe rált, és egy-nyik azt helybe hagyta, így szóllván: Vágattafsék ketté! Sem enyim, sem tiéd ne légyen.

Még egy tréfás valóság: Az Országban mostan a' természetet igen mesterségesen ki majmólt bábokkal járnak, 's azokkal pénzt keresnek: egy valaki a' többek között ezeket, még pedig maga gyönyörködtetésével körül fzezlélte; de az ólta azon panafzkodik, hogy mihelyt valamire való nemet lát, mindjárt meg képzik tölle; én pedig, mivel mindég hallottam, hogy a' mitől valaki meg képzik, tsak közel mennyen azon tárgyhöz, és jól meg nézze (mert innen költik az együgyüek a' kisértetet), nem lefzfz semmit rofzfz

képződése: úgy tselekedett, 's használt. — (Ezen anekdotának, magyarázatját kívannák az olvasók).

* *

Harmadzori H ir a d á s.

„Az 1802 Esztendőbeli Magyar Ország gyűlésének naponként való (Diarium committorum Regni Hungariæ) jegyzéseit, és annak végezéseit (Acta Dietalia) illető Tudósítás.

Mivel az utolsó Ország Gyűlésének végezésétől fogva már fél esztendőbeli idő elfolyt; erre nézve azok az Urak, kik eleintén ezen Gyűlésnek nyomtatásban kiadott végzéseinek némelly részeit magoknak meg szereztek, arra kérettetnek, hogy még a' többi hibázó részeit is a' Pesti, vagy Po'sonyi Könyváros Bóltjaiban, vagy az Országosan esméreres Biztosainál meg venni méltóztassanak, mép pediglen Sz. János havának vége előtt; mivel azon idő elfolyása után a' még hátra maradt árkusok Makulatúra közzé el vettetvén többé egyenként ki nem szolgáltatnak; hanem tsak a' kevés számú egész Példamányok 8 for. fognak el adatnia. Po'sonyban Pünkölt havának 6-ik napján. 1803. esztendőben.

Füskúti Landerer Mihály,

k. priv. Nemzeti Po'sonyi 's Pesti
Könyvnyomtató, és áros.

* *

Tudósítás. — Selyem Kosoknak eladása.

Mostani időnek jártában, melyben a' közönséges igyekezet a' mesterségeknek, és tudományoknak nagyobb tökéletességre tzelez, a' birkák, 's gyapjukok javításának jelessége, mely minden gazdanak, különöffen pedig Nemes Magyar Hazánk

Birtokosainak főbb hasznára válik, értékes, és vigyázó szemet érdemel; és noha több jószágoknak birtokosai sok eftendőknek folyása alatt ezen hasznos tzelnek elérésén munkálódtak, igyekezeteiket mindazonáltal egyedül a' tagadhatatlan hasznót hajtó felyem kosoknak ritkasága, és drágasága hátrálta; hogy tehát ezen akadályak el melyékeztessenek, kinek kinek minden ellenvetés nélkül tetzetős léfzen, ha közönséges haszonra nézve is a' felyem kosoknak száma szaporittatik, és eddig volt drága ára nevezetefsen le szállittatik.

Ugyanúgy ezen Helytartóknak adatik : hogy Nagyméltóságú Hertzeg Eszterházy Szarvkeő (Németül Hornstein) nevezetű, ezen Tekénsetes Nemes Sopron Vármegyében fekvő Uradalmában, mely Sopron városán felyül a' Bétsi útnak megyéjében két órányira fekszik; nem külömben Ozorai Tekintetes Tolna Vármegyében helyheztetett Uradalmában ezen folyó eftendőknek Szent Jakabhavának első napjától fogva Mindszent havának végéig leg jobb fzerü felyem kosok el fognak adattatni, és kinek kinek szabad léfzen azokból tettése fzerént a' kívántató szükséget magának ki választani: valamint kiki maga számára, a' mennyire szüksége léfzen, a' jelentéli vagy Bétsben a' Hertzegi Háznak Tisztartójánál, a' vagy Kúfsmartonban alább jegyzett gazdaság igazgatójánál, akár pediglen Eő Hertzegsége Uradalombéli Tisztartójánál megteheti. Költ Kúfsmartonban Pünkösd havának 10-dikén 1803-ban.

Nagy Méltóságú Hertzeg Eszterházy Uradalmainak Gazdaság Igazgatója által.